

הקורא למפרע פרק שני מגילה

שיור

התפר הלכה למושה מפיני. נראה דאף צמגילה וצשאר ספרים צעינן שיור התפר כיון דטעמא הוא כדי שלא יקרע: **חוי** מחדש. סתם חרש הוא אינו שומע ואינו מדבר^(א) אצל חרש דהכא מדבר הוא מדקרי המגילה ופקת הוא לכל דבריו

חזן מדבר זה שרריך שישימע לאזו:

ורבי יהודה מכשיר^(ב). קשה צאיזה קטן מיירי אז צלל הגיע

לחינוך מאי טעמא דרבי יהודה

דמכשיר והא אמרינן צסוף פ' צתרא^(ג)

דראש השנה (דף כט.) כל שאינו

מחויב צדבר אץ מוציא אחרים ידי

חובתן ואי הגיע לחינוך מאי טעמא

דרצנן דפסלי והלא כל האחרים נמי

אץ חייצין אלא מדרצנן וא"כ קשיא

אמאי לא אמרינן דלתי דרצנן ומפיק

דרצנן דהכי נמי אמרינן פ' מי שמתו

(צרכות דף ק: ושם) דצן מצרך לציו

אע"פ שהוא קטן ויואל צצרכתו

ומוקי לה התם כגון שאכל האצ כזית

או כציצה דהוי שיעורא דרצנן ולתי

קטן שחויבו דרצנן ומפיק האצ שלא

אכל אלא שיעורא דרצנן ואמאי לא

אמרינן כן צמגילה וכן צפ' לולב הגזול

(סוכה דף נח: ושם) דאמר אץ קטן

מוציא [צקריאת הלל] ועונין אחריו

מה (ג) שהן אומרים מאי שנת

מצרכת המזון וי"ל דלעולם מיירי

צקטן שהגיע לחינוך ואפ"ה פסלו

רצנן משום דמגילה ליכא חויבא

אפילו צגדולים אלא מדרצנן וקטן

אץ מחויב אלא מדרצנן אפילו צשאר

מנות וצגדול ליכא אלא חד דרצנן

צמגילה שהרי צשאר מנות הוא חייב

דאורי' ^(ד) ולא לתי תרי דרצנן ומפיק

חד דרצנן אצל הויא דצהמ"ז מיירי

שהקטן אכל כדי צציעה דהוי חויבא

דאורייתא וליכא אלא חד דרצנן ומפיק

האצ שלא אכל אלא שיעורא דרצנן

ומ"מ קשיא דקאמרינן ^(ה) דרצ ששת

ורצ יוסף אמרי אגדתא צלילי פסחים

ומוליאין האחרים משום דצצרי מנה

צזמן הזה דרצנן ולפי מה שפירש'

קשה היכי אמו אינהו דהוו תרי דרצנן

דהא קומא פטור מלומר האגדה

ומפיקי האחרים דחייצים מיהא דרצנן

וליכא צהו אלא חד דרצנן ^(ו) וי"ל

דסומא עדיף מקטן שהרי נחמיצ צצר

מדאורייתא משא"כ צקטן ^(ז):

ודלמא ר' יהודה היא. ^(ח) משום

דפסיק התם ^(ט) כרבי

יהודה דחיק לאוקומי מתני' כוותיה:

אלא הא דתניא לא יברך אדם

ברכת המזון בלבד.

קשיא היכי מדמינן צצרכת המזון

לקריאת שמע צצלמא מגילה איכא

למימר דצצר כמאלן דאמר דלריך

צקריאת שמע השמעת און וצצר

דתקינן רצנן מגילה כעין דאורייתא

אצל צצרכת המזון דהוי דאורייתא

ולא כתיב ציה שמע מנלן לתקן

חרש נמי כן. ואמרינן דדילמא הא כדאיתיה והא כדאיתיה כלומר אע"פ ששנאה כאחד כל אחד יש לו דרך [אחר].

ודחינן מדיפא רבי יהודה מכשיר בקטן רישא דפסל בקטן לאו ר' יהודה היא דאם כן קשיא דר' יהודה אדר' יהודה.

ופריך כולה ר' יהודה היא ותרי גונוי קטן רישא בקטן שלא הגיע לחינוך והוא כדתנן בפרק יו"ט^(י) תינוקות אין מענין אותן (לשעות) ביה"כ אבל מחנכין אותן קודם שנה או שנתים כדי להרגילן למצות. וא"ר יוחנן בן עשר בן י"א

מחנכין אותן לשעות כו' ולפיכך פסול אבל סיפא דקתני ר' יהודה מכשיר בקטן הוא קטן שהגיע לחינוך מבן י"א שנה ולמעלה ולפיכך אמר כשר ואפילו לכתחלה כשר. ודחינן במאי אוקימתא למתניתין כו' יהודה ורישא כולה דיעבד אין לכתחלה לא (ר' אומר^(יז)) הא דתני חרש המדבר ואינו שומע תורם לכתחלה מני אי רבי יהודה דאי עבד מכשיר אבל לכתחלה לא ורבי יוסי לא לכתחלה ולא דיעבד מכשיר הא דקתני תורם לכתחלה מני היא. ומתמהינן ואלא מאי הא דתני חרש תורם לכתחלה ר' יהודה היא וקשיא לן אי הכי היה לו להקשות אי הכי ליתני ר' יהודה מכשיר בקטן ובחרש. ופריקין חדא מתרתי אותיב ליה אלא הא דתניא לא יברך אדם לכתחלה ברכת המזון בלבד ואם בירך יצא כו'. ופריקין לעולם תרווייהו רבי יהודה והא דתני חרש תורם לכתחלה ידידה ומתניתין דאוקימנא דיעבד והא דתני ואם בירך יצא תני לה רבי יהודה משמיה דרביה דתניא ר' יהודה אומר משום רבי אלעזר בן עזריה הקורא את שמע צריך להשמיע לאזנו שאומר שמע ישראל השמע לאזניך לכתחלה מה שאתה מוצא מפיר ר' מאיר אומר כשהוא אומר אשר אנכי מצוך היום על לבבך אחו כוונת הלב הן הן הדברים כלומר אין צריך להשמיע ואפילו לא הוציא את הדברים מפיו אלא בירך^(יח) בלבד יצא. והדר אוקימנא למתניתין רבי יהודה לכתחלה לא יקרא חרש ודאיעבד יצא וכן אם בירך בלבד לכתחלה לא אבל בדיעבד יצא. והא דתניא חרש תורם לכתחלה ר' מאיר היא:

הכתובה בין הכתובים אמר ליה הרי אמרו

הקורא במגילה הכתובה בין הכתובים לא

יצא א"ר^(א) חייא בר אבא א"ר יוחנן הקורא

במגילה הכתובה בין הכתובים לא יצא

ומחו לה אמוחא ^(ב) בצבור שנו^(ג) ואמר רבי

חייא בר אבא א"ר יוחנן שיור התפר הלכה

למושה מפיני ומחו לה אמוחא ולא^(ד) אמרו

אלא כדי שלא יקרע ואמר רבי חייא בר

אבא א"ר יוחנן אלמלי נשתייר במערה

שעמד בה משה ואליהו כמלא נקב מחט

סדקית לא היו יכולין לעמוד מפני האורה

שנאמר ^(ה) כי לא יראני האדם וחי ואמר ר'

חייא בר אבא א"ר יוחנן מאי דכתיב

^(ו) ועליהם ככל הדברים אשר דבר ה' עמכם

בהר^(ז) מלמד שהראהו הקב"ה למושה^(ח) דקדוקי

תורה ודקדוקי סופרים ומה שהסופרים עתידין

לחדש ומאי ניהו מקרא מגילה: **מתני'** ^(ט) הכל

בשרין לקרות את המגילה חוץ מחרש שוטה

וקטן ר' יהודה מכשיר בקטן: **גמ'** מאן

תנא חרש דיעבד נמי לא אמר רב מתנה

ר' יוסי היא דתנן ^(י) הקורא את שמע ולא

השמיע לאזנו יצא^(יא) רבי יוסי אומר לא יצא

וממאי דרבי יוסי היא ודיעבד נמי לא דלמא

רבי יהודה היא ולכתחלה הוא דלא הא

דיעבד שפיר דמי לא סלקא דעתך דקתני

חרש דומיא דשוטה וקטן מה שוטה וקטן

דיעבד נמי לא אף חרש דיעבד נמי לא

ודלמא הא כדאיתא והא כדאיתא מדקתני

סיפא רבי יהודה מכשיר בקטן מכלל דרישא

לאו ר' יהודה היא ^(יב) ודלמא כולה ר'

יהודה היא מי דמי רישא לפסולה וסיפא

לכשירה ודלמא כולה ר' יהודה היא ותרי

גווני קטן קתני לה וחסורי מיחסרא והכי

קתני הכל בשרין לקרות את המגילה חוץ

מחרש שוטה וקטן^(יג) בד"א בקטן שלא הגיע

לחינוך אבל בקטן שהגיע לחינוך אפילו

לכתחלה^(יד) שר' יהודה מכשיר בקטן במאי

אוקימתא כו' יהודה ודיעבד אלא הא דתני

(ר') יהודה בריה דרבי שמעון בן פזי חרש

המדבר ואינו שומע תורם לכתחלה מני

אי רבי יהודה דיעבד אין לכתחלה לא אי

רבי יוסי דיעבד נמי לא ואלא מאי ר' יהודה

ואפי' לכתחלה אלא הא ^(טו) דתניא לא יברך

אדם ברכת המזון בלבד ואם בירך יצא מני

לא רבי יהודה ולא רבי יוסי אי ר' יהודה אפי'

לכתחלה אי ר' יוסי אפי' דיעבד נמי לא

לעולם

ציה דלריך שישימע לאזנו ויש לומר דקיס ליה דגמרינן צצרכת המזון מקריאת שמע^(טז):

ואל

אם המגילה מוך ממרש שוטה וקטן. והא כדאיתא והא כדאיתא. בד"א. דקטן לכתחלה לא בקטן שלא הגיע לחינוך אלא

הגיע לחינוך אפילו לכתחלה שרי. הגיע לחינוך מנות כגון פן תשע ופן עשר כדאמרינן ציומא פרק צתרא (פג.). במאי

אוקימתא. לנמתניתין דמגילה. כו' יהודה. ואשמעת לן דכי אמר רבי יהודה נקריאת שמע יאל דיעבד קאמר ולא

לכתחלה. וא"א מאי. צעית למימר דרבי יהודה היא דקריאת שמע אפילו לכתחלה קאמר כי היכי דחיקו הא דרבי יהודה

צציה דרבי שמעון פן פזי אליציה והאי דלפנינו צדיעבד להודיעך כמו דרבי יוסי (שם). ב"ב. שלא השמיע לאזנו (שם).

הגהות וצינונים **א** נדצ"ל ואמר רחב"א וכו', והוא המשך מה שאמר ר"י ללוי שגם רחב"א אמר כן וכ"ז

הקשה לו, ולהלן צ"ל ומחו לה אמוחא, וזה מה שהשיב לוי דבציבור שנו (שפ"א ע"ש),

ועי' יעב"ץ: **ב** בכת"י וראשונים הגירסא לא אמרו א"א בציבור אבל ביחיד יצא: **ג** צ"ל לא (רש"ש),

וכ"ה בכת"י: **ד** בכת"י נוסף בפיני: **ה** בכת"י נוסף דברי ר' יהודה, ועי' בברכות שם במשנה ובגמ' וביד"ס

ומחו לה אמוחא. לאמר שאמר שמועה זו הכה על קדקדה כלומר סתר מקמתה ואמר לא אמרו אלא צצצור: שיור התפר. כשמופרין יריעות של ספר תורה לחצקן יחד משייצין צתפר למעלה ולמטה: ומחו לה אמוחא. לאמר שאמרה הכה על מוחה כלומר חזר וסתר

ואמר לאו הלכה למשה מסיני הוא

אלא חכמים אמרו: בדי ש"א יקרע.

שאם אינו משייר מהדק צמזקה

כשהוא מהדקו לספר תורה והוא

נקרע אצל עכשיו כשהוא מהדקו

צכה^(א) ומתחיל להרמיז ורוצה להיקרע

מונע מלהדקו יותר: מערה שעמד

בה משה. כשעצר הקצ"ה לפניו^(ב)

שנאמר ושמתין צנקרת הלור (שמות

לג) ואליהו אף הוא עמד צאותה

מערה ועצר הקצ"ה לפניו שנאמר

ויצא שם אל המערה וגו' ויאמר לא

ועמדת צהר וגו' והנה ה' עוצר וגו'

(מלכים א' יט): מחט פידקית. שלנו

שהיא דקה ותופרין צה סדקי צגדים

^(ג) ויש מחט אחרת גסה שנקרלת מחט

של שקאין: אלמלי נשתייר בה נקב.

כפי מחט כשעצר^(ד) עליהן הקצ"ה כמו

שנאמר ושכותי כפי עליך עד עצרי

(שמות לג): דקדוקי תורה. ריציין

אמין וגמין מיעוטין אמין ורקין^(ה):

דקדוקי סופרים. שדקדוק האחרונים

מלשון משנת הראשונים: לא יצא.

דיעבד הוא: וממאי. דמוך ממרש

דקאמר מתני' אפי' צדיעבד קאמר

ור' יוסי היא דפסל צדיעבד:

ולכתחלה הוא דלא. וזהא איכא

למימר דלפי' ר' יהודה מודה דהא

לא שמעינן ליה דפליג אלא צדיעבד:

מדסיפא רבי יהודה. דקתני ור'

יהודה מכשיר בקטן: לא דמי רישא

לפסולה וסיפא להכשירה לא גרסינן

ליה דלישנא יתירא הוא אלא הכי

גרסינן ודלמא רבי יהודה היא ותרי

גווני קטן וחסורי מיחסרא כו' הכל

בשרין לקרות את המגילה חוץ

מחרש שוטה וקטן. הא כדאיתא

והא כדאיתא חרש לכתחילה ושוטה

אפילו צדיעבד: בד"א בקטן ש"א

הגיע לחינוך. לחינוך מנות כגון פן

תשע ופן עשר כדאמרינן ציומא

צפרק צתרא (דף קג פג.). במאי

אוקימתא כו' יהודה. ואשמעת לן

דכי אמר רבי יהודה צלל השמיע

לאזנו יאל צדיעבד קאמר ולא

לכתחילה: א"א הא דתניא כו' תורם.

ואע"פ שהוא רריך לצרך ואין אזוני

שומעות הצרכה שהוא מוציא מפיו:

א"א מאי. צעית למימר דרבי יהודה

דאמר צלל השמיע לאזנו יאל אפילו

לכתחילה כי היכי דחיקוס הא דר"י

צציה דר"ש פן פזי אליציה והאי דקא

מיפלגי צדיעבד להודיעך כמו דר'

יוסי^(ו): אלא הא דתניא כו' מני:

לעולם

ואל

אם המגילה מוך ממרש שוטה וקטן. והא כדאיתא והא כדאיתא. בד"א. דקטן לכתחלה לא בקטן שלא הגיע לחינוך אלא

הגיע לחינוך אפילו לכתחלה שרי. הגיע לחינוך מנות כגון פן תשע ופן עשר כדאמרינן ציומא פרק צתרא (פג.). במאי

אוקימתא. לנמתניתין דמגילה. כו' יהודה. ואשמעת לן דכי אמר רבי יהודה נקריאת שמע יאל דיעבד קאמר ולא

א) ועי' צרכות ה. ועי' פירוש על זה שהקדמת המו"ט, (צ צרכות טו. [ערכין צ:ג], ג) ג"ז שם. לעיל ז: ד) צרכות טו, ה) ירושלמי ברכות פ"ט ה"ה, (ו) עיין תוס', ערכין ב: ד"ה שהגיע (רש"ש), (ז) ברכות טו, (ח) [מרומוט פ"א מ"צ] ועיין חגיגה ב: ותוס' שם

ד"ה חרש, (ט) צ"ל בסוף פ' שלישי דר"ה (רש"ש), (י) [פסחים דף קטו:], (כ) [וע"ע מוס' לקמן כד. ד"ה אצל וד"ה מי ומוס' עירובין נ. ד"ה דלמא] ותוס' ר"ה לג. ד"ה הא, (ל) בברכות דף טו: ע"ש, (מ) ע"ע תוס' ברכות דף טו. ד"ה א, (נ) לעיל ה. וע"ש תוד"ה הוה, (ס) יומא פב ע"א.

הגהות הב"ח

א) גמ' לאו ר' יהודה היא (ודלמא כולה וכו' לכשירה) תל"מ ונ"ב רש"י לא גרס ליה:

ב) תוס' ד"ה ור' יהודה וכו' אחריו מה שהוא אומר:

ג) ויתן יי אלי את שני לוחות הברית

כתובים באצבע אלהים

ועליהם ככל הדברים אשר דבר ה' עמכם

בהר מותף האש ביום הקדש: [דברים מ, י]

ב) ויתן יי אלי את שני לוחות הברית

כתובים באצבע אלהים

ועליהם ככל הדברים אשר דבר ה' עמכם

בהר מותף האש ביום הקדש: [דברים מ, י]

ב) ויתן יי אלי את שני לוחות הברית

כתובים באצבע אלהים

ועליהם ככל הדברים אשר דבר ה' עמכם

בהר מותף האש ביום הקדש: [דברים מ, י]

ב) ויתן יי אלי את שני לוחות הברית

כתובים באצבע אלהים

ועליהם ככל הדברים אשר דבר ה' עמכם

בהר מותף האש ביום הקדש: [דברים מ, י]

ב) ויתן יי אלי את שני לוחות הברית

כתובים באצבע אלהים

ועליהם ככל הדברים אשר דבר ה' עמכם

בהר מותף האש ביום הקדש: [דברים מ, י]

